

AMD Duron processzor

Ez a húszezer forintba kerülő processzor szövegszerkesztéshez, fotóretusáláshoz és programozáshoz tökéletesen megfelel. Az AMD Duron jó megoldást kínál a legtöbb közepes teljesítményű asztali linuxos gép számára.

A jövő asztali linuxos gépeinek két AMD Duronnak hívják. Néhány éve számos, szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró linuxos vált az AMD K6 rajongójává – akkoriban az Intel még csak a drága Pentium II-es és a butácska, első sorozatú Celeron processzorokkal kísérlete meg felvenni a versenyt. Az AMD még mindig kifogástalan K6-2 és -3 típusokat dob piacra, ezek a legtöbb jelenlegi alkalmazásban bizonyítanak. A programok mérete azonban egyre nő, és így a felhasználók is nagyobb teljesítményt várnak el a processzoroktól. Éppen ezért a Duron átveheti a K6 helyét azon felhasználók gépeiben, akiknek nem csúcsteljesítményre van szükségük, de azt szeretnék, hogy rendszerük kiemelkedően gyors és megbízható legyen. A „túl gyors” processzor egyébként is csak pénzkidobás: ha a teljesítménytöbbletet úgysem használnánk ki, akkor inkább más alkatrészekre költjük a pénzünket.

Egy 600 MHz-es processzor jelenleg megközelítőleg nettó 18 ezer forintba kerül, tehát olcsóbb, mint egy azonos órajelen működő Celeron, viszont annál gyorsabb.

Akinek tehát feltétlenül szüksége van az „Intel Inside” matricára, az nyugodtan fizessen a Celeronért hat-nyolcezer forinttal többet (nem sok értelme van).

A Duron tulajdonképpen egy Athlon, melyből néhány dolgot kivettek, egy tulajdonsággal pedig bővítették. Kevesebb gyorsmemória található benne, ezenkívül a legmagasabb órajelű változatok nem kerültek piacra. A Duron azonban a „Socket A” csatlakozóval illeszkedik az alaplapra. Ez a megoldás megbízhatóbb működést eredményez, így a processzor kevésbé emelkedik ki az alaplapról, tehát alacsonyabb házakba is beépíthető.

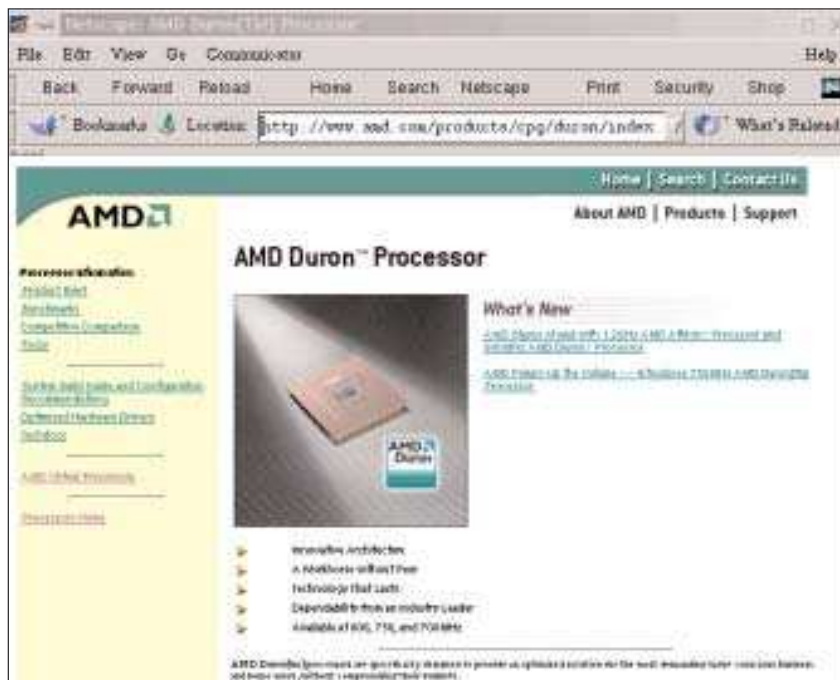
Mindez nagyon jól hangzik az alkatrészörültek számára, de a tavalyi programkínálatot figyelembe véve nem sokat jelent a programkereskedőknek. Azonban most, hogy a Sun a GNU GPL elvei szerint nyitotta tette a StarOffice forráskódját, hatalmas lehetőségek nyíltak meg azon vállalatok számára, amelyek a Microsoft Office termékek lecserélését is elfogadhatónak vélik, ha ezzel megtakaríthatnak valamennyi költséget.

A legtöbb cég egyelőre biztonságosan játszik és a szerződésekre meg a Windowsra költi

a pénzét azért, hogy ne kelljen a Microsoft Office rendszereket lecserélni, ami komoly fennakadást okozna szerintük a munkában. Ha a vállalat vezetőségi tagjai között konok Excel- vagy Access-felhasználók is ücsörögnek, akkor egyelőre tényleg nincs mit tenni. Az 1970-es években az Egyesült Államokban vagány dolognak számított, ha valaki a főnökét követve a külvárosba költözött. A számítástechnikában is hasonló jelenség figyelhető meg: a felettesünk valószínűleg egyszerűen azért ragaszkodik a Microsoft Office-hoz, mert a pénzeszsákon ülő nagyfőnök csak ehhez ért (úgyahogy). Ha azonban a vezetők semmilyen rendszer kezelésében nem járatosak, akkor valamivel jobb a helyzet. Ilyenkor ugyanis akármit adunk a kezükbe, mindenképpen panaszkodni fognak, mi meg kéjes vigyorral telepíthetjük a teljesen ingyenes GPL programokat a vállalat gépeire. Legalább megnyugodhatunk, hogy nem kell majd hallgatnunk az árak miatt, és még az internetes részleg költségvetését is karcsúbbá tehetjük, szóval a fentről jövő barátai vállveregetésekre is felkészülhetünk. Nem rossz jövőkép, ugye?

A StarOffice és a Duron a Linux előtt álló nagy változásokat képviselik. De a Linux-kereskedők még mindig főleg kiszolgálókat, kiszolgálókat és kiszolgálókat építenek, nem igaz? Nem hát. Itt van például az ASL nevű, 1995 óta tevékenykedő cég. Míg a legtöbb linuxos gépeket építő vállalat szinte kizárólag a kiszolgálók összeállításával és értékesítésével foglalkozik, addig az ASL elnöke, *Jeff Nguyen* szerint, cége eladásainak felét tették ki a munkaállomások. A Mandrake-kelet nemrég kötött megállapodás alapján az ő Linux-változatukat telepítik a szállított gépekre. Most épp egy Duron-alapú termékcsaláddal készülnek a megmérettetésre. Az ASL Duron-alapú munkaállomásának

megvásárlásakor érezhetjük, hogy egy igazán könnyed és profi megvalósítással van dolgunk. A csomagoláshoz tartozó kis fülecske az összes alkatrészt felsorolja, ez a rendszer újratelepítése során válhat nagy hasznunkra. Az egér, a billentyűzet, a vezetékek egy külön kis dobozban kaptak helyet, a gép beállítása pedig villámgyorsan elvégezhető. Sosem tudom megállni, hogy ne pillantsak egy frissen érkezett gép belsejébe, szóval három csavar eltávolítása után máris az ASL felépítését vizsgáltam. A ház teteje és mindkét oldala leszerelhető. Kizárólag csúcsmínőségű részeket láttam benne – IBM merevlemez, Matrox grafikus kártya, Intel hálózati kártya, Ensoniq hangkártya stb. Az alaplap lapkakészletet az a VIA gyártja, mely már a K6-rendszereket is megbízható alkatrészekkel látta el. Ha azon felhasználók közé tartozunk, akik – minden eshetőségre felkészülve – sosem szorítják meg a csavarokat, akkor megnyugodhatunk: a gépet egyetlen csavar is teljesen egyben tartja. De vajon milyen gyors a gép? Mivel úgy gondoltam, hogy az átlagos felhasználó számára nem a teljesítményelemző programok eredménye, hanem a mindennap használt alkalmazások sebessége a mérvadó, ezért a GIMP-et, a xaost és más processzorzábaló programokat futtattam a masinán. A szomszédos asztalon egy jóval drágább, 800 MHz-es Athlonra épült gépen is ugyanezeket próbáltam ki, az összevetés végett. Lássunk csodát: a gépek sebessége megkülönböztethetetlen volt! Aki RSA-kulcsok feltörésére, komoly leképezési munkákra használná a gépet, az először olvassa el az adott programmal elért sebességi adatokat, melyeket a levelezési listákon, honlapokon lelhetünk fel, az átlagos feladatokat végző felhasználó viszont nyugodt szívvel megvásárolhatja a Duron-rendszert. A még nem GPL-es StarOffice 5.1 különösen gyorsan és gördülékenyen válaszolt. Szívesen látnék egy ilyen gépet az irodámban...

Bár csupán egy kis Duron és egyetlen IDE merevlemez található benne, a bemutatópéldányba épített hűtőrendszer jóval komolyabb alkatrészek működését is képes biztosítani. A ház nagy, körülbelül akkora, mint a VA Linux Systems által szállított kétutas, Xeon-alapú rendszeré. Az első és hátsó ventilátorok pedig hangosak, akár egy webkiszolgálóban. Mindez egy IDE merevlemez és egy „Socket A” processzor hűtésére?

Nguyen szerint a helyzet nemsokára változni fog, ugyanis az ASL következő Duron-alapú sorozatánál ugyanezt az alaplapot egy Micro ATX házba szerelik majd. Ezt az ElanVital „Whisper Technology” nevű zajcsökkentő rendszerével is ellátják. Az előzetes bejelentés alapján a Whisper-rendszer a zajt 37-ről 30 dB-re képes csökkenteni. A Whisper egy

processzorhűtőből és -ventilátorból, egy hajlékony csőből (ez szállítja a külső levegőt a processzor ventilátorához), valamint egy hőszabályozós ventilátorral ellátott tápegység-ből áll. Jó, hogy akad olyan cég, amely az emberi tényezőt is figyelembe veszi, hiszen minden gépnek csendesnek kellene lennie, amivel emberek dolgoznak. Mondom, minden olyan gépnek csendesnek kell lennie, amivel emberek dolgoznak. A zajos ventilátorok kora szerencsére letűnőben van.

Az ASL előre telepített programjaival gondjaim voltak. Először is, a rendszermag nem volt felkészítve a DHCP támogatására. Ez elég meglepő egy asztali gép esetében. Aki azonban most rendel ASL gépet, annak már nem kell szembesülnie ezzel a nehézséggel, mert felhívtam rá a cég figyelmét. *John Kim*, az ASL mérnöke ígéretet tett, hogy az ezután szállított gépek DHCP támogatással is bírnak majd. A hiba kijavítása gyorsan megtörtént, hiszen a Linuxot bárki nagyon egyszerűen beállíthatja.

A második bibi: amikor a Xi Graphics cég Accelerated-X nevű X rendszerét használtam (ezt az ASL előre telepíti), akkor a StarOffice betűtípusai kicsit összezavarodtak. A gépre ekkor telepítettem a csomagban szintén megtalálható Mandrake-változatot, s XFree86 alatt már semmi galiba nem jelentkezett. Kim szerint, az ASL ellenőrzi a gondomat, sőt, a Xi Graphics céggel is egyeztet, de eddig még nem kaptam választ tőlük. Szerencsére, ez nem jelentős gond. A gépet

ugyanis X kiszolgáló nélkül is megrendelhetjük, s ha már úgyis kizárólag ingyenes programokat telepítünk, akkor miért pont az X lenne az egyetlen, amelynek az egyik fizetős változatát használjuk? Az Accelerated-X telepítéskor a csomagban található gyári számot is kéri, s már csak emiatt sem éri meg az egész. Telepítsük csak szépen az XFree86-ot, sokkal jobban járunk, a program ráadásul teljesen ingyenes és könnyen beállítható. Még ha nem tervezzük is a rendszer testreszabását, a fizetős programok akkor is hátrányt jelentenek, hiszen ilyenkor a szerződéseket is figyelemmel kell kísérenünk. Az apróbb szépséghibák ellenére a gépet szinte mindenkinek ajánlani tudom; főleg olyanoknak, akiknek egy egész irodára valót kell felügyelniük. A Duron egy jó processzor, a többi alkatrész is első osztályú, az ASL-nek pedig nem kevés üzleti és szakmai tapasztalata van a linuxos asztali rendszerek területén. Az ASL Duron gépeket saját igényeink vagy cégünk elvárásai szerinti ingyenes, előre telepített programkészlettel rendelhetjük meg, de ne felejtjük el lemondani az X kiszolgálót. Az Accelerated-X fizetős program – mit keres egy ilyen egy nyílt operációs rendszerben?

Don Marti
a Linux Journal szakmai szerkesztője, levelet a dmarti@linuxjournal.com címre írhatunk neki.